

วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ

Journal of Nursing Science and Health

ปีที่ 43 ฉบับที่ 2 (เมษายน-มิถุนายน) 2563 Volume 43 No.2 (April-June) 2020

วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ
Journal of Nursing Science and Health

ปีที่ 43 ฉบับที่ 2 (เมษายน-มิถุนายน) 2563 Volume 43 No.2 (April-June) 2020

วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ
ปีที่ 43 ฉบับที่ 2 (เมษายน-มิถุนายน) 2563

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Faculty of Nursing Khon Kaen University

ISSN 0125-7021

เกียรติคุณ

คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รองคณบดีฝ่ายวิจัย นวัตกรรมและบริการวิชาการ
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร จิรวินน์กุล
ศาสตราจารย์ ดร.ดร.ณิ จงอุดมการณ์
Professor Michele J. Upvall
Professor Ariko Noji
รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ตั้งวรพงศ์ชัย

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพรพรรณ อีรานูตร (amptee@kku.ac.th)
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บรรณาธิการผู้ช่วย

รองศาสตราจารย์สมพร วัฒนกุลเกียรติ
รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวคนธ์ วีระศิริ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา สมใจงาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลดาวัลย์ พันธุ์พาณิชย์

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.รุจา ภูไพบูลย์	มหาวิทยาลัยมหิดล
ศาสตราจารย์ ดร.วิณา จีระแพทย์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศาสตราจารย์ ดร.ดาราวรรณ ต๊ะปันตา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร พุ่มดวง	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด พจนามาร์	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
รองศาสตราจารย์ ดร.อรรณณ แก้วบุญชู	มหาวิทยาลัยมหิดล
รองศาสตราจารย์ ดร.จอนณะจาง พึ่งจาด	สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย
รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพ อารีเอื้อ	มหาวิทยาลัยมหิดล
รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา วัชรสินธุ์	มหาวิทยาลัยบูรพา
รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ เตียวศิริเครศ	มหาวิทยาลัยบูรพา
รองศาสตราจารย์ ดร.สุริพร ธนศิลป์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.โสเพญ ชูนวล	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร รุ่งเรืองกลกิจ	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณชนก จันทชุม	มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริมาศ ปิยะวัฒนพงศ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา รวยสูงเนิน มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดลวิวัฒน์ แสนโสม มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ดร.อัจฉริยา วงษ์อินทร์จันทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้จัดการวารสาร/การส่งเรื่องลงตีพิมพ์/การบอกรับเป็นสมาชิก

นางสาวชนัญชิตา อภิโชคหิรัญ
e-mail : journal.nu@gmail.com
โทรศัพท์/โทรสาร 043-202435

สำนักงาน

งานวิจัยและบริการวิชาการ ชั้น 1 อาคาร 6
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
123 หมู่ 16 ถนนมิตรภาพ
อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น 40002
โทรศัพท์/โทรสาร 0-4320 2435
Website : <http://www.tci-thaiJo.org/index.php/nah>

การลงโฆษณา

ติดต่อฝ่ายบริหารจัดการ

กำหนดการออก ราย 3 เดือน (ปีละ 4 ฉบับ)

มกราคม-มีนาคม
เมษายน-มิถุนายน
กรกฎาคม-กันยายน
ตุลาคม-ธันวาคม

อัตราค่าสมาชิก-ในประเทศ

ประเภท 1 ปี จำนวน 600 บาท (จำนวน 4 ฉบับ)
ประเภท 2 ปี จำนวน 1,190 บาท (จำนวน 8 ฉบับ)
ประเภท 3 ปี จำนวน 1,780 บาท (จำนวน 12 ฉบับ)

พิมพ์ที่

หจก.โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา
โทรศัพท์ 043-466444

เนื้อหาบทความ ทัศนะหรือข้อคิดเห็นใด ๆ ในวารสารนี้

ถือว่าเป็นความคิดเห็นของผู้เขียนโดยเฉพาะเท่านั้น

ทางคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น หรือกองบรรณาธิการวารสาร

ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยและไม่มีความเกี่ยวข้องใด ๆ

Advisory Board

Dean, Faculty of Nursing Khon Kaen University
Associate Dean for Research innovation and Academic Service
Faculty of Nursing Khon Kaen University
Prof. Dr. Siriporn Jirawatkul
Prof. Dr. Darunee Jongdomkarn
Professor Michele J. Upvall
Professor Ariko Noji
Assoc. Prof. Dr. Jintana Tangoraphonchai

Editor

Assoc. Prof. Dr. Ampornpan Theeranut (amptee@kku.ac.th)

Assistant Editors

Assoc. Prof. Somporn Wattananukulkiat
Assoc. Prof. Dr. Saovakon Virasiri
Assist. Prof. Dr. Busaba Somjaivong
Assist. Prof. Dr. Ladawan Panpanit

Editorial Board Members:

Prof. Dr. Rutja Phuphaibul	Mahidol University
Prof. Dr. Veena Jirapaet	Chulalongkorn University
Prof. Dr. Darawan Thapinta	Chiang Mai University
Prof. Dr. Sasitorn Phumdoung	Prince of Songkla University
Assoc. Prof. Dr. Chomard Potjanamart	Mae Fah Lung University
Assoc. Prof. Dr. Orawan Kaewboonchoo	Chiang Mai University
Assoc. Prof. Dr. Johnphajong Phengjard	Srisavarindhira Thai Red Cross Institute of Nursing
Assoc. Prof. Dr. Suparb Aree-Ue	Mahidol University
Assoc. Prof. Dr. Chintana Wacharasin	Burapha University
Assoc. Prof. Dr. Wannee Deoisres	Burapha University
Assoc. Prof. Dr. Sureeporn Thanasilp	Chulalongkorn University
Assoc. Prof. Dr. Sopen Chunuan	Prince of Songkla University
Assoc. Prof. Dr. Somporn Rungreangkulkij	Khon Kaen University
Assoc. Prof. Dr. Wanchanok Juntachum	Khon Kaen University

Assist. Prof. Dr. Sirimart Piyawattanapong Khon Kaen University
Assist. Prof. Dr. Wasana Ruaisunmgnoen Khon Kaen University
Assist. Prof. Dr. Donwiat Saensom Khon Kaen University
Dr. Atchariya Wonginchan Khon Kaen University

Journal Manager/Submitting stories for publication/ Subscription

Miss. Chananchida Apichokhiran
e-mail : journal.nu@gmail.com
Tel/Fax +66-43-202435, +66-43-202407 ext.117

Office

Department of Research & Academic Service
1st flr. 6th Bld. Faculty of Nursing Khon Kaen University
123 Moo 16 Mittraphap Road, Muang,
Khon Kaen 40002
Website : <http://www.tci-thaijo.org/index.php/nah>

Publication Frequency

January–March
April–June
July–September
October–December

Printing house

Klungnanawittaya Printing
Tel. +66 043-466444

Disclaimer:

The contents, views, and opinions expressed in the Journal of Nursing Science and Health are those of the authors only and do not necessarily reflect the views of Faculty of Nursing Khon Kaen University or the Editorial board.

บทบรรณาธิการ

วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ ฉบับนี้มาพร้อมกับทีมงานกองบรรณาธิการชุดใหม่ที่มีพลัง และพร้อมสำหรับการพัฒนาคุณภาพของวารสารอย่างต่อเนื่อง ในโอกาสนี้ขอเชิญชวนสมาชิกและผู้สนใจทุกท่านได้ส่งผลงานทั้งบทความวิชาการและบทความวิจัยเข้ามาตีพิมพ์ในวารสารนี้

บทความวิชาการและบทความวิจัยในวารสารฉบับนี้ยังคงเต็มเปี่ยมไปด้วยเนื้อหาสาระที่น่าสนใจ คุณภาพสูงและครอบคลุมทุกกลุ่ม อาทิ เช่น บทความวิจัยเรื่องผลของนวัตกรรม KCU-TB-BOX ต่อการยึดมั่นในการรักษาโรคต้านการกดภูมิคุ้มกัน การปรับการตัดสินใจของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต ช่วงเปลี่ยนผ่านจากการช่วยชีวิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูงสู่ระยะสุดท้าย: การศึกษาเชิงปรากฏการณ์วิทยาแบบตีความ การพัฒนาเครื่องมือประเมินภาวะหายใจลำบากสำหรับผู้ป่วยที่ได้รับการดูแลแบบประคับประคอง ผลของโปรแกรมการดูแลตนเอง โดยการใช้ล้อกลิ้งในการนัดพบเพื่ออาการชาเท้า ปัจจัยเสี่ยงของภาวะความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความเครียดจากการเลี้ยงดูบุตรของมารดาวัยรุ่นหลังคลอดครั้งแรก ผลของการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยเด็กโรคท่อน้ำดีตีตันโดยใช้รูปแบบ D-M-E-T-H-O-D ต่อความรู้เรื่องโรคและพฤติกรรมดูแลเด็กของผู้ดูแล ผลของโปรแกรมพัฒนาศมรรถนะแห่งตนต่อสมรรถนะแห่งตนและพฤติกรรมดูแลเด็กตนเองในผู้ป่วยเด็กวัยเรียนโรคไตกลุ่มเนโฟรติก ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความเจ็บป่วย ปัจจัยพื้นฐานบางประการกับพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ป่วยเด็กวัยเรียนโรคมะเร็ง ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติของพยาบาลจิตเวชต่อการดูแลสุขภาพกายของผู้ป่วยจิตเวชในโรงพยาบาลจิตเวชแห่งหนึ่ง การพัฒนาแนวทางการดูแลต่อเนื่องสำหรับผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังของสถานบริการปฐมภูมิ เครือข่ายโรงพยาบาลขอนแก่น ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการบริการพยาบาลที่มีคุณภาพ ของผู้บริหารทางการพยาบาล โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพยาบาลวิชาชีพ ระดับปฏิบัติการโรงพยาบาลกรุงเทพ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย และคุณภาพการนอนหลับและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยแห่งหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีบทความวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมารดาและทารกด้วยโครงการจิตประภัสสรตั้งแต่อนุอยู่ในครรภ์ ซึ่งวารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพมั่นใจเป็นอย่างยิ่งว่าผู้อ่านทุกท่านจะได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ในการนำไปใช้ประโยชน์พัฒนาตนเองและวิชาชีพต่อไป

กองบรรณาธิการต้องขอบคุณทีมงานกองบรรณาธิการชุดเดิมทุกท่าน และขอบคุณทุกท่านที่ได้ส่งบทความชนิดต่าง ๆ มาตีพิมพ์วารสารเรา ขอขอบคุณกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านในการพิจารณาบทความต้นฉบับ ตลอดจนการสนับสนุนจากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในทุกรูปแบบเพื่อให้วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพคงไว้ซึ่งมาตรฐานของวารสารระดับชาติ ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่งมา ณ ที่นี้

อัมพรพรรณ อีรานูตร

บรรณาธิการวารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ

Editorial

This issue of the Journal of Nursing Science and Health comes with a new and powerful editorial team that is ready to continuously improve the quality of the journal. On this occasion, we invite all members and interested parties to submit academic articles and research articles to be published in this journal.

Academic articles and research articles in this journal are still interesting with high quality content, covering all groups such as : Effects of innovation “KKU-TB-BOX” on adherence to tuberculosis treatment process; Decision making experiences of critical care nurses during transition from advanced life support to end-of-life care: Hermeneutic phenomenology; Development of dyspnea assessment tool for patient receiving palliative care; Effect of self care using rolling massage with feet numbness; Risk factors for hypertensive disorders in pregnancy in Lao People’s Democratic Republic; Factors related to parenting stress of primiparous teenage mothers; Effects of discharge planning for children with biliary atresia using D-M-E-T-H-O-D model on caregiver’s knowledge in disease and caring behaviors; Effects of self – efficacy development program on self – efficacy and self – care behavior in school – aged patients with nephrotic syndrome; The relationships between illness perception, selected basic factors and self-care behavior of adolescent with cancer; Knowledge, attitude and practice of psychiatric nurses toward physical health care for psychiatric patients in a selective psychiatric hospital; The development of continuing care guideline for chronic kidney disease: Primary care network, Khon Kean Hospital; Factors influencing quality nursing services by nurse administrators at university hospitals in the Northeast of Thailand; Selected factors influencing organization commitment among professional nurses at operational level in Bangkok Hospital in the northeastern Thailand; Sleep quality and related factors among university students and academic articles : Life quality development of mothers and infants by The Serene Mind Project. We are confident that all readers of the Journal of Nursing Science and Health will be fully benefited in using the knowledge gained from this journal for further personal and professional development.

The editorial team would like to thank a former editorial team and everyone for submitting different types of articles to our journal. We also would like to express our sincere gratitude all the experts for reviewing the articles, and the Faculty of Nursing, Khon Kaen University for all the support given to maintain the Journal of Nursing Science and Health with the standards of national journals.

Ampornpan Theeranut

Editor of Journal of Nursing Science and Health

สารบัญ

Contents

● บทบรรณาธิการ

● บทความวิจัย

ผลของนวัตกรรม “KKU-TB-BOX” ต่อการยึดมั่นในการรักษา
วัณโรคต้านกระบวนกรรักษา

พิชามณู คุงเกษม อัมพรพรรณ ธีรานุต
ชวิศ ศรีจันทร์

ประสบการณ์การตัดสินใจของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤตช่วงเปลี่ยน
ผ่านจากการช่วยชีวิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูงสู่ระยะท้าย: การศึกษา
เชิงปรากฏการณ์วิทยาแบบตีความ

นภาพร พีรกวี มลธิรา อุดชุมพิสัย

การพัฒนาเครื่องมือประเมินภาวะหายใจลำบากสำหรับผู้ป่วย
ที่ได้รับการดูแลแบบประคับประคอง

ภาสกร เงามาม บำเพ็ญจิต แสงชาติ

ผลของโปรแกรมการดูแลตนเองโดยการใช้ล่อลึงในการนวดเท้า
ต่ออาการชาเท้า

พัชรี แวงวรรณ สภาวรัตน์ ไกรจันทร์

ปัจจัยเสี่ยงของการเกิดภาวะความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์
ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สมพาน ศรีสวัสดิ์ นิลุบล รุจิประเสริฐ

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความเครียดจากการเลี้ยงดูบุตรของมารดา
วัยรุ่นหลังคลอดครั้งแรก

ดวงเดือน ดวงสำราญ อินทิพร ปักเค

ผลของการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยเด็กโรคท่อน้ำดีตีตันโดยใช้
รูปแบบ D-M-E-T-H-O-D ต่อความรู้เรื่องโรคและพฤติกรรม
การดูแลเด็กของผู้ดูแล

อรุณศรี นาคะณี

● Editorial

● Research Article

1 Effects of innovation “KKU-TB-BOX” on adherence
to tuberculosis treatment process

Pichamon Kongkasem Ampornpan Theeranut
Chavis Srichan

13 Decision making experiences of critical care nurses
during transition from advanced life support to end-of-life
care: Hermeneutic phenomenology

Napaporn Peerakavee Monthira Udchumpisai

25 Development of dyspnea assessment tool for patient
receiving palliative care

Pasakorn ngoangam Bumpenhit Sangchar

35 Effect of self care using rolling massage with feet
numbness

Patcharee Wangwun Sakaorat Kraichan

45 Risk factors for hypertensive disorders in pregnancy
in Lao People’s Democratic Republic

Somphane Sysavath Nilubon Rujiraprasert

55 Factors related to parenting stress of primiparous teenage
mothers

Duangduean Duangsamran Intiporn Pakkete

64 Effects of discharge planning for children with biliary
atresia using D-M-E-T-H-O-D model on caregiver’s
knowledge in disease and caring behaviors

Aroonsri Nakmanee

สารบัญ

Contents

ผลของโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะแห่งตนต่อสมรรถนะแห่งตน และพฤติกรรมการดูแลตนเอง ในผู้ป่วยเด็กวัยเรียนโรคไต กลุ่มอาการเนโฟรติก

เสาวลักษณ์ ชาญกัน ชลิดา ธนัฐธีรกุล

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความเจ็บป่วย ปัจจัยพื้นฐาน บางประการ กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเด็กวัยรุ่น โรคมะเร็ง

ธนพร อุปแสน จินตนา ตั้งวรพงษ์ชัย

ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติของพยาบาลจิตเวชต่อการดูแล สุขภาพกายของผู้ป่วยจิตเวช ในโรงพยาบาลจิตเวชแห่งหนึ่ง

สุมาลี ทองศรีไทย สมพร รุ่งเรืองกลกิจ

การพัฒนาแนวทางการดูแลต่อเนื่องสำหรับผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง ของสถานบริการปฐมภูมิ เครือข่ายโรงพยาบาลขอนแก่น

สรัญญา มาตราช อรสา กองตาล

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการบริการพยาบาลที่มีคุณภาพ ของผู้บริหารทางการพยาบาล โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สมปรารถนา ดาพา จิตกัมน์ ศรีจักรโคตร
วรรณชนก จันทชุม

ปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรของ พยาบาลวิชาชีพ ระดับปฏิบัติการโรงพยาบาลกรุงเทพมหานคร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย

เหรียญทอง วงษ์สุดตา ธัชวราวรรณ ศรีตระกูล

คุณภาพการนอนหลับและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง

จิรภา กาญจนโกเมศ พรสรวง วงศ์สวัสดิ์

74 Effects of self-efficacy development program on self-efficacy and self-care behavior in school-aged patients with nephrotic syndrome

Saowalak Chankan Chalida Thanattheerakul

85 The relationships between illness perception, selected basic factors and self-care behavior of adolescent with cancer

Thanaporn Upasan Jintana Tangvoraphonkchai

95 Knowledge, attitude and practice of psychiatric nurses toward physical health care for psychiatric patients in a selective psychiatric hospital

Sumalee Thongkornthai Somporn Rungreangkulkit

105 The development of continuing care guideline for chronic kidney disease : Primary care network, Khon Kean Hospital

Sarunya Matarach Orasa Kongtalin

115 Factors influencing quality nursing services by nurse administrators at university hospitals in the Northeast of Thailand

Somprathana Dapha Jitpinan Srijakkot
Wanchanok Juntachum

126 Selected factors influencing organization commitment among professional nurses at operational level in Bangkok Hospital in the northeastern Thailand

Reinthong Wongsudta, Rachatawan Sritragool

135 Sleep quality and related factors among university students

Jeerapa Karnchanakomate Pornsuang Wongsawat

สารบัญ

Contents

● บทความวิชาการ

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของมารดาและการกตัญญูโครงการ
จิตประภัสสรตั้งแต่ต้นจนอยู่ในครรภ์
วิไลพรรณ สวัสดิ์พานิชย์

146

● Academic Articles

Life quality development of mothers and infants by
The Serene Mind Project
Wilaiphan Sawatphanit

● คำแนะนำสำหรับผู้นิพนธ์

157

● Instructions for Authors